

§ 133

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. valtuustoaloitteesta koskien kau- pungin toiminta-avustusta saavien yhteisöjen eettisiä periaatteita avustuksen saamisen edellytyksenä

HEL 2021-005587 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta jakaa valtuutettu Karhuvaaran näkemyksen eettisten periaatteiden merkityksestä avustusten myöntämisen perusteena. Lautakunta ei kuitenkaan tue aloitteen esitystä edellyttää yhteisöiltä omien eettisten periaatteiden laatimista ja olemassaoloa sekä niiden omavalvontasuunnitelmaa avustushakemuksissa avustuksen myöntämisen yhtenä edellytyksenä. Lautakunta kuitenkin näkee avustusta saavien yhteisöjen toiminnan eettisyyden tukemisen ja seuraamisen tärkeänä.

Helsingin kaupunki saa vuositasolla noin 3 000 – 3 500 avustushakemusta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustusten piirissä on hyvin moninainen joukko yhteisöjä. On vakiintuneita toimijoita, joilla on ammattimaista toimintaa ja työntekijöitä. Toisaalta on myös merkittävä joukko yhteisöjä, joiden toiminta nojaa täysin vapaaehtoistyöhön. Resurssit siis vaihtelevat toimijoiden joukossa paljon. Kaikkien yhteisöjen on kuitenkin laadittava asiakirjat, joita edellytetään esimerkiksi avustusten käytön selvityksen osalta ja osana yhdistystoimintaa. Osaltaan näiden asiakirjojen kautta on mahdollista seurata toiminnan eettisyyttä. Monilla toimijoilla on myös käytössä omia periaatteita ja suunnitelmia, joilla toiminnan eettisyyttä voidaan kehittää ja seurata.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on valmisteltu vuodesta 2020 lähtien toimialan yhteisiä avustettavan toiminnan eettisiä periaatteita. Periaateluonnos on syntynyt toimialan yhteisen valmistelun tuloksena ja se perustuu Helsingin kaupungin eettisiin periaatteisiin. Luonnoksen käsittely toimijakentän kanssa on aloitettu keväällä ja sitä jatketaan syksyllä 2021. Periaatteista ja niiden käyttämisestä päätetään osana toimialan palvelustrategiaa vuoden 2021 aikana. Toimijoita tuetaan vuoden 2022 aikana eettisten periaatteiden soveltamisessa ja huomioimisessa esimerkiksi tiedottamalla ja tarjoamalla koulutussisältöjä. Avustushauissa hakijoilta aiotaan edellyttää sitoutumista toimialan eettisiin periaatteisiin kaikissa avustustilaisissa ja hakemuksissa vuoden 2023 alusta lähtien.

Nuorisotoiminnan avustuksissa toiminnan eettisyyttä on seurattu osittain erilaisin tavoin riippuen yhteisön toiminnasta ja resursseista sekä avustusmuodosta. Suurin osa nuorisajaoston toiminta-avustusten piirissä olevista yhdistyksistä perustuu täysin vapaaehtoistyöhön. Kaikkien toiminta-avustusta saavien yhdistysten toiminnan eettisyyttä on seurattu avustuksen käytön selvityksissä esimerkiksi tilinpäätösten ja toimintakertomusten kautta. Isommat nuorisjärjestöt voivat hakea myös nuorisajaoston palkkausavustusta, jonka valmistelussa tehdään kolmen vuoden välein yhdistysten toiminnan ja tulosten laaja arviointikierros. Arvioinnissa on seurattu toiminnan eettisyyttä ja sitä, millä keinoilla yhteisö itse toteuttaa ja kehittää toimintansa eettisyyttä.

Kulttuurin avustusten osalta arviointiperusteissa on tarkasteltu muiden asioiden ohella myös toiminnan monimuotoisuutta ja tasa-arvoa, säävutettavuutta ja osallisuutta. Lisäksi arviointiperusteisiin on kuulunut myös kyky arvioida omaa toimintaa ja sen reflektointia. Kaikkia arviointiperusteita ei ole ollut välttämätöntä täyttää, mutta avustussummien kasvaessa yhä useampien arviointiperusteiden on täytyttävä.

Myös liikunnan avustuksissa toiminnan eettisyyttä on painotettu jo aiemmin. Vuodesta 2016 alkaen liikunnan avustusperiaatteisiin on kuulunut kriteeri, jonka mukaan avustusta saavien seurojen edellytetään noudattavan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin (liikuntajärjestöjen yhteinen kuvaus liikunnan ja urheilun hyvästä toiminnasta) omassa toiminnassaan. Liikuntapalvelu on käynyt keskustelua Suomen Olympiakomitean kanssa vastuullisen seuratoiminnan edistämisestä helsinkiläisissä seuroissa esim. koulutuksen ja neuvonnan keinoin. Olympiakomitea on yhdessä lajiliittojen kanssa mm. laatinut urheiluyhteisön yhteisen vastuullisuusohjelman vuosille 2020–2024, tavoitteena vahvistaa vastuullisia toimintatapoja urheiluyhteisössä. Liikuntapalvelu tiedottaa helsinkiläisiä seuroja mm. Olympiakomitean vastuullisuusklinikoista sekä vastuullisen valmentajan verkkokurssi-kokonaisuudesta.

Lisäksi koko toimialan avustuksen saajista valikoituu vuosittain joukko sekä isoja että pienempiä yhteisöjä tilinpidontarkastukseen, jossa etenkin talouden ja hallinnon eettisyyttä seurataan.

Avustuksen myöntäjän ja saajan suhde perustuu aina olennaisesti luottamukseen. Vastuu toiminnan eettisyydestä on ensisijaisesti toimijalla itsellään. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala edistää avustettavan toiminnan eettisyyttä seurannalla ja tukemalla avustuksen saajia toiminnan eettisyyden kehittämisessä.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

07.09.2021

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Markku Toivonen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 89053
markku.toivonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Karhuvaara Arja Kaupungin toiminta-avustusta saavien yhteisöjen eettiset periaatteet avustuksen saamisen edellytyks

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle 30.9.2021 mennessä valtuutettu Arja Karhuvaaran ja neljän muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien sitä, että kaupungilta toiminta-avustusta hakevilta yhteisöiltä edellytettäisiin omia eettisiä periaatteita avustuksen saamisen ehtona. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta, kaupunkiympäristölautakunnalta, sosiaali- ja terveyslautakunnalta sekä pelastuslautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Markku Toivonen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 89053
markku.toivonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Karhuvaara Arja Kaupungin toiminta-avustusta saavien yhteisöjen eettiset periaatteet avustuksen saamisen edellytyks

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Pelastuslautakunta 24.08.2021 § 36